

Mētrienas Dzīve

Izdod Mētrienas pagasta pārvalde
2020. gada februāra avīze
Nr. 2 (256)

*šis februāris nez kam par spīti
gudriem laikziņiem prātus jauca
un sniegu nav un kupenu nav
plīkšķ lietī un vēji kauca*

*šis februāris kā izveicās zakis
lūko pārlēkt ziemai pāri
un atlido gulbji
tos kaut kas priekšlaičģs skāris*

*mīl šoziem daba citādību
un pietur citu gadalaiku seju
un pats es dūngodams marta dziesmiņu
pretī pulkstenītēm eju*

Uldis Auseklis

Foto – Valda Otvare

Februāris īsumā

01.02. Miris dzejnieks novadnieks Leons Briedis.

01.02. Mētrienas vīriešu volejbola komanda piedalās novada čempionāta spēlēs Ļaudonā.

01.02. Mētrienas sievietes volejbola komanda piedalās novada čempionāta spēlēs Lubānā.

01.02. Mētrienas tautas namā ar koncertprogrammu viesojas aktrise Dita Lūriņa un pianists Māris Žagars. Pēc koncerta māksliniece sniedza meistarklasi Mētrienas tautas nama amatiereteātra kolektīva dalībniekiem.

07.02. Piemiņas brīdis Piemiņas parkā pie akmens, atvadoties no novadnieka, dzejnieka Leona Brieža. Atmiņu mirkļi pagasta bibliotēkā.

07.02. Kopš šīs dienas aizliegta mājputnu turēšana ārā.

08.02. SDK „Mētra” dodas ekskursijā – Madonas novada pašvaldības dāvinājumā

– desmit gadu jubilejā – uz Smilteni.

10.02. Darbu sāk Mētrienas pagasta īpašumu apsaimniekošanas nodaļas vadītājs Valdis Broks.

13.02. Mūžībā aizsaukts bijušais, ilggadīgais Kultūras ministra vietnieks un vēlāk Policijas Akadēmijas darbinieks Ilgvars Batrags.

15.02. Amatiereteātris „Maskarāde” viesojas pie sievietes kora „Magones” Katlakalnā.

18.02. Sievietes biedrības „Ābele” dalībnieces viesojas pie fitoterapeites Liezēres pagastā.

19.02. Piemiņas parkā pie akmens godināšana Ilgvara Batraga piemiņai un atmiņu brīdis pagasta pārvaldes telpās.

26.02. 98 gadu vecumā mirusi Alise Briņķe.

29.02. Mētrienas kauss volejbolā vīriešiem.

Janvāris un februāris bija neparasti silti mēneši un gandrīz bez sniega. Uzplauka sniegpulkstenīši, majrozītes, pūmulas.

Ar 1. februāri darbu Mētrienā uzsāk nekustamā īpašuma speciālists Jānis Zavals. Darbus apvienos arī Ļaudonas pagastā.

Notikumus apkopoja Ilmārs Grudulis

„MaskaRāde” Katlakalnā

Koncerta dalībnieku kopbilde.

Neskatoties uz saspringto laiku gata-vojojoties pirmizrādei, amatiereteātris „MaskaRāde” ar prieku atsaucās Katlakalna kultūras nama sieviešu kora „Magone” diriģentes Baibas Āboliņas-Smirnovas aicinājumam kuplināt pasākumu „Ar mīlestību pasaulē...”.

Izvēlējamies Imanta Ziedoņa dzeju par skaistām cilvēka jūtām – mīlestību, izjustos monologus un mazus skečus ar humora pieskaņu. Sagādājam ciemakukuli – mūsu dzērvenes, kas bija sabērtas mūsu podnieku Baibas un Eināra Dumpju podiņā, mūsu medu un brūkļu mētru pušķiņš.

15. februāra dienā devāmies ceļā, līdzī paķerot jaukto ansambli „Riola”, ko vada Artūrs Grandāns. Kopā taču jautrāk. Sagaidīšana Katlakalnā bija sirsnīga, ar piparmētru tēju un magoņmaizītēm.

Koncerts noritēja mīlā, nepiespiestā atmosfērā. Publika izjusti reaģēja uz „Magones” un „Riolas” dziesmām un „MaskaRādes” sniegumu. Jāatzīst, ka gaidījām vairāk skatītāju, bet tas nebūt nemazināja mākslinieku snieguma nopietnību.

Koncerta beigās mūsu purvā lasītās brūkļu mētras iepriecināja vairākas „Magones” dziedātājas, jo tās taču ir mūsu meitenes – Baiba, Jolanta un Dai-ga!

Mazliet paballējām un, piesmēlušies mākslas, pozitīvu emociju, kā arī atkalredzēšanās prieku, jautrā noskaņojumā devāmies mājup.

Šis brauciens bija kā svaiga gaisa

„MaskaRādes” trupa.

Mirklis no „MaskaRādes” uzstāšanās.

deva saspringtā laikā, kā pozitīvs lādiņš, kad jau sāk „beigties baterijas”.

Un tagad metamies darbā ar jaunu sparū – 7. martā pirmizrāde un 25. aprīlī

skate. Turam ikšķus!

Anita Anna Amata,
„MaskaRādes” režisore
Foto no personīgā arhīva

Volejbola spēles pasākumi

SPORTS

1. februārī Ļaudonā notika divas Madonas novada atklātā čempionāta vīriešu volejbola spēles. Mētrienas komanda spēlēja bez vairākiem pamatsastāva spēlētājiem. Vienu spēli uzvarēja, bet otrā spēlē bija spiesti piekāpties. Turklāt traumu guva Raimonds Adamovičs. Visnepatīkamākais tas, un sašutumu radīja fakts, ka dienas vidū Madonas slimnīca nevarēja sniegt nekādu palīdzību traumētajam Raimondam. Tā bija sestdiena, Madonas slimnīcas uzņemšanas nodaļā norādīja, ka slimniekam tikai pirmdien jāgriežas Jēkabpils slimnīcā.

29. februārī notika Mētrienas kausa izcīņa vīriešu volejbola komandām. Kausa spēles aizsāktas un turpinās katru gadu kopš 1972. gada. Jāatzīmē, ka savdabīgi rekordisti mūsu kausa izcīņā ir Mazsalacas novada Ramatas pagasta komanda. Šo kausu izcīnījusi pēdējos sešus gadus pēc kārtas.

Arī šoreiz noorganizēt spēles bija ļoti grūti. Jo reizē visā Latvijā notiek volejbola spēles dažādās līgās. Mētrienas komandas spēlētāji aizstāv savu darbavietu komandu intereses dažādos Latvijas novados. Piemēram, komandas kapteinis Armands Grudulis Vecumnieku komandas sastāvā spēlē gan Nacionālajā līgā, gan entuziastu virslīgā. Turklāt traumas guvušajam Raimondam treniņa laikā ar muguras traumu pievienojās saspēles vadītājs Roberts Fridrihsons. Tādējādi sacensību rīkotāji izlēma abas Mētrienas komandas apvienot vienā sastāvā, kurā bija tikai viens pamatsastāva spēlētājs Artūrs Fridrihsons. Kopā ar Artūru Fridrihsonu, cīnījās jaunieši – Salvījs Krauklis, Rinalds Ilgsalietis, Renārs Ivāns, Norberts Aleknavičs, Imants Čulkovs, Ri-

Mētrienas apvienotā vīriešu volejbola komanda.

Volejbolistu komandas pēc balvu saņemšanas.

hards Treknais un Artūrs Mālnieks, parādot labu spēli. Spēlēja daudz centīgāk kā citos iepriekšējos mačos.

Uzvarēja komanda „Vairogi” no Jēkabpils. Viņiem sekoja komanda „Četri pagasti”, kuru veidoja Barkavas, Ošupes un apkārtnējo pagastu spēlētāji. Trešie palika Ramatas volejbolisti. Ceturto un piekto vietu dalīja Ļaudona un Mētriena.

Sacensības labi organizēja sporta organizatore Lauma Freija. Lielu palīdzību

sniedza Aivars Dmitrijevs, kurš noorganizēja komandu „Vairogi” un ziedoja līdzekļus balvu fondam.

Jāuzteic arī Aleksandrs Šrubs no Barkavas un Ilgonis Brokāns no Ramatas, kuri ar grūtībām, bet tomēr nodrošināja savu komandu ierašanos.

Tehniskajā sacensību nodrošināšanā visvairāk palīdzēja Annija Ivāna.

Ilmārs Grudulis
Laumas Freijas foto

Sieviešu volejbola komanda

Pēc divu gadu pārtraukuma savu darbību ir atsākusi Mētrienas sieviešu volejbola komanda. Komandā spēlē – Ivīta Freija, Lauma Freija, Jогita Mūrmane, Liene Gludāne, Annija Ivāne, Samanta Kraukle, Silva Fridrihsona un Marta Dzila.

Lai gan nav iespējas kopā trenēties, jo dzīvojam katrā savā Latvijas stūrī, tomēr atrodam laiku sabraukt kopā un uzspēlēt Madonas novada čempionāta volejbolā 2. līgā. Šajā līgā vēl spēlē Barkavas, Lubānas, Cesvaines MIX, „Šlāgeris” (Kusas) komandas.

Visa čempionāta laikā esam ieguvušas 4 punktus, kas ir pietiekoši,

Mūsu meitenes.

lai tiktu uz pusfinālu/finālu 14. martā, kādā no Madonas sporta zālēm (precīza vieta vēl nav zināma).

Vēlos teikt lielu paldies visām komandas meitenēm par neizsīkstošo mīlestību pret volejbolu, jo bez tās neatrastos arī laiks tikt uz spēlēm. Paldies arī mūsu lielākajiem atbalstītājiem – Ilmāram Grudulim un Līgai Pastarei. Kā arī Mētrienas pagasta pārvaldei, jo sieviešu komanda ir tikusi pie skaistām jaunām spēļu formām. Paldies!

Komandas kapteine Lauma Freija
Foto no Laumas personīgā arhīva

Ķiploks, čipsi un kino

CEĻOTPRIEKŠ

Ceļojumam labvēlīgs laiks ir ne tikai vasarā. Arī ziemā, it īpaši kāda tā pagādijusies šogad, to var darīt ar patiesu prieku. Un tā mēs, senioru deju kolektīva „Mētra” dancotāji, nosvinējuši savu desmito dzimšanas dienu, organizējamies ceļojumam. Īpašs paldies jāsaka Antoņinai Krasovskai, kura neilgā laika sprīdī izzināja ceļojuma apmeklēšanas vietas, pieteica ekskursijas un noorganizēja mums šo tik ļoti patīkamo februāra dienu. Sestdienas rīts šķīta vēl jo īpašāks – naktī bija uzsnidzis sniedzīns... Un tā pa baltu ceļu devāmies uz Vecpiebalgas – Raunas – Smiltenes skaistajām vietām.

Parasti tas notiek vakaros, bet šoreiz mēs izlēmām dienu sākt ar filmu. Vecpiebalgas pusē uzņēmīgā Slišānu ģimene vecā cūku fermā izveidojusi „Kino fermu”. Pats nosaukums jau vilinošs, vai ne? Ko tad tur mēs redzējam... Veco kino lietu privātkolekciju – kino tehniku, filmu apskati un demonstrēšanu. Nu riktīgs kinoteātris! Ar piecdesmit vietām! Ēkas ārpusē nu kā jau piedienas riktīgai padomju laika cūku fermai, bet, atverot durvis... Ne vēsts no fermas gaisotnes. Kino gaisotnei lieliski pieder sarkani samta krēsli, kas iegādāti no bijušā Cēsu kinoteātra. Saimnieks pats ilgus gadus nodarbojies ar filmēšanu, tāpēc sakrāti gan paša filmētie materiāli, gan kameras. Viņu nākotnes ieceris – izveidot tādu muzeju, kurā varēšot izsekot attēla evolūcijai, sākot no dzelzs oksīda fotogrāfijas un beidzot ar modernajiem formātiem, ar moderno kino un skaņu. Ja jūs kādreiz plānojat ceļot uz Vecpiebalgas pusi, noteikti apmeklējiet „Kino fermu”! Nenožēlosit! Mums ļoti, ļoti patika.

Vai esi kādreiz aizdomājies – kas tad ir ķiploks? Ķiploks ir sīpolu ģints augs, ar asu un pkantu garšu un spēcīgu aromātu. Tos uzskata ne vien par ēdiena garšu bagātinājošiem, bet arī ārstnieciskiem. Ķiplokus izmanto dažādāko reģionu un tautu virtuvēs, gaļas un jūras velšu maltītēs, gatavojot salātus, dārzeņus, siera un biezpiena ēdienus, marinādēs, zupās un mērcēs garšas pastiprināšanai un īpaša pikantuma panākšanai. Termiski apstrādāti, tie zaudē daļu savu vērtīgo īpašību, tādēļ ieteicams tos lietot svaigus.

Lai uzzinātu arī mēs ko vairāk par šo brīnumu, devāmies uz Raunu, kur vecajā aptiekas ēkā atrodas Ineses Krūklītes un Sintijas Rudes izveidotais SIA „Latvijas ķiploks”. Uzņēmumā audzē ķiplokus un no tiem izgatavo dažādus produktus. Pēc pašvaldības ierosinājuma ēkā iekārtota plaša telpa, kur var iegādāties Raunas

Kino fermā.

Esam pie cūku fermas, nē... kino fermas.

Pusdienu laiks.

uzņēmēju produkciju. Zimols „Latvijas ķiploks” simbolizē veselīgus un kvalitatīvus produktus, kas ražoti tikai no Latvijā bioloģiski audzētiem ķiplokiem. Patlaban piedāvājuma klāstā ir ķiploku pulveris, rupjmaizes grauzdiņi ar ķiplokiem, marinēti ķiploku ziedkāsti, kaltēti ķiploki ķiploku karameles, kuras, starpcitu, ražo sadarbībā ar „Madonas karamelēm” un medus. Cienājāties ar ķiploku un ingvera tēju (bija garšīga!). Kādā no pasākumiem uzņēmuma īpašnieces klātesošos esot cienājušas pat ar ķiploku torti! Neticami, vai ne? Abas priecājas, ka tagad jau varēs izmantot ķiploku mizojamu mašīnu, kas atvieglos darbu un saudzēs roku ādu, kas parasti ciešot, kaut gan strādājot cimdos.

Jūsu vēderpriekam piedāvāju ceļojuma laikā iegūtās ēdienu receptes. Izmēģini! Lai labi garšo!

Ceptu ķiploku saldējums

3 ķiploku galviņas
600 ml piena
300 g olu dzeltenuma
300 g cukura
50 g glikozes

Ķiploku galviņas pārgriež uz pusēm un liek krāsnī cepties 180°C ap 15 minūtes. Uzvāra pienu ar izcepto ķiploku atdzesē, pievieno sakultus olas dzeltenumus ar 200 g cukuru un glikozi. Liek saldējuma iekārtā. Griljāžas pagatavošanai sagraudzē kaņepes, karamelizē 100 g cukura un sajauc kopā. Atdzesē un pievieno saldējumam.

Zoss ar puķu kāpostiem

Recepte no mācītāja Kristofa Hardera 1795. g. izdotās grāmatas „Tā pirmā pavāru grāmata, no vāces grāmatām pārtulkota”.

Zoss
Sīpoli
Sāls
Puķkāposti
Garšaugi (zāles)

Kad to zosi smuki sataisījis un salocījis, tad aptini to ar saitiņu, ka pie vārīšanas nesašķīst, bet ka tā paliek, kā bija salocīta, un tā vāri to gatavu ar ūdens, sāls, sīpolēm un zālēm. Novāri arī labus puķu kāpostus un pie uzdošanas izlieci tos apkārt to zosi.

Ķiploku sviests ar baziliku un sieru

120 g sviests
3 – 4 ķiploka daiviņas
4 ēdamkarotes rīveta siera
Svaigs baziliks
Sāls

Ķiplokus kopā ar baziliku saberž piestā. Sviestā iejauc saberztos ķiplokus un baziliku. Sarīvē sieru. Maisa, līdz iegūst viendabīgu masu. Pasniedz pie zivju ēdieniem.

Interesanta, vēderpriekam bagāta un dāsna ekskursija turpinājās turpat Raunā – vienā no jaunākajiem tās puses uzņēmumiem – SIA „Latnature” jeb „Dārzenu čipšu” ražotnē. Viesmīlīgi mūs uzņēma saimniece Zane Krēsliņa-Plētieņa. Vieni no pirmajiem produktiem esot bijuši dabīgie čipsi (seleriju, biešu, kāpostu, burkānu), kuri pagatavoti, kaltējot dārzeņi lēnā procesā, ar dabīgām garšvielām. Vēlāk tiem pievienojās dārzenu cepumi, augļu rullīši, dārzenu trifeles.

Degustācijas galds „Latvijas Ķiplokā”.

Vēdīsim mājīniekiem veselīgos čipsus!

Garšīgie čipsi!

Mēs iepazīnām ražotni, degustējām produkciju.

Ekskursijas diena noslēdzās ar gardām vakariņām Smiltenes boulinga centra kafējnīcā „Pasēdnīca”.

Paldies šoferītim Viktoram par patīkamo ceļojumu!

Solvīta Stulpiņa

Foto no personīgā arhīva

Bibliotēkas ziņas

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Inguna Bauere. Mazā klusā sirds. Dārta un Krišjānis pirms tautasdziesmas. Rakstniece Inguna Bauere turpina radīt uz vēstures faktiem balstītus literārus darbus par 19. – 20. gadsimta mijas latviešu kultūras darbinieku sievietēm. Nesen iznācis romāns „Mazā klusā sirds” par Krišjāņa Barona dzīvesbiedri Dārta Baronu. Mūsu Dainu tēva Krišjāņa Barona mīļotā, vēlāk sieva, bērnu māte un mūžam uzticīgā gaidītāja. „Šoreiz vēl nevaru pie jums tapt,” viņš rakstīja bieži, bieži. Rūpējās, sūtīja naudu, uztraucās, bet vienmēr bija prom. Gadu gadiem. Arī tad, kad dzima bērni. Arī tad, kad viņi mira. Dārta savus trīs apglabāja pati. Pēterpilī, Sv Mitrofana kapsētā, kas šodien zem strauji izaugušās lielpilsētas asfalta. Bet viņa turpināja mīlēt un gaidīt. Mazā, klusā sirds... Viņa bija zemas kārtas meitene, kura neprata ne lasīt, ne rakstīt, tomēr gara spēkā Krišjāņa Barona acīs stāvēja pāri visām. Viņa bija latvieti, un par krietnu latvieti izaudzināja Krievijā dzimušo un skoloto dēlu Kārli Baronu – ievērojamu mediķi, Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātes profesoru un ilggadīgu LU Zobārstniecības institūta vadītāju. Viņa zināja sava vīra stiprā un arī vājās puses. Par labo priecājās, jauno nepieņēma. Mazā, klusā sirds...

Daina Avotiņa. Ceļā. „Jūra aiz ne visai augstās un platās kāpas daždien rāmi šalca, kādu teiku stāstīdama, bet citudien, nikni draudot, auroja, krastā sasēdušajiem akmens večiem ar bangu dūri pa pieri zvel-dama, ķeburaino kāpu priežu un spuraino kadiķēnu zaļos, pinkainos matos bez žēlas pluinīdama, dzelmē ieliktos zvejas, tīklus kā tīmekļus drisku driskās saplosīdama. Arī to cilvēks pieņēma ar kļu, godbīgju čukstu: – Tā jau tam jābūt! Dievs, esi mums žēlīgs! Ļaudis darija katrs savu darāmo, kā mūždien darijuši. Zalkšuciems sprieda: ja vien darbs nebaida, saprāts nenojūk un pats neiekāro vieglu kunga godu, tad ar dzīvi viss ir un būs pilnā kārtībā. Kā tam arī jābūt. „Tomēr mierīgā piejūras ciema dzīvē pienāk dienas, kad neviens vairs nevar teikt: tā tam jābūt. Ierauti kara un varas maiņu virpulī, pārvarēdami personiskas likstas, ļaudis cīnās par ciema un savu ģimeņu izdzīvošanu, kā nu kurš spēdams. Arī romāna galvenā varoņa Jāņa Silajoda dzīves ceļš nebūt neizvērāsas gluds. Viņš agri iepazīst zaudējuma sāpes, un, ne savas gribas vadīts, daļu dzīves spiests pavadīt tālu no dzimtā ciema, tomēr nekad nezaudē saikni ar mājām un sapni reiz tur atgriezties. Dainas Avotiņas jaunais romāns piesaistīs plašu lasītāju loku ar savu patiesumu, spraigo vēstījumu un bagātīgo valodu.

Eleonora Troja. Savu komētu nedzird. Latviešu rakstniece Eleonora Troja dzimusi

drēgnā 2004. gada nogalē, debitējot ar literāro seriālu „Amazonas neraud” žurnālā „Ieva”. Nule izdots jaunais romāns tapis ilgā laika posmā, jo reālajā dzīvē Trojai ir divas galvas, divas sirdis, četras rokas un tā tālāk, kā arī vesels lērums vairāk un mazāk atbildīgu darbu un viņa intensīva privātā dzīve. Jo Eleonora Troja ir Inga Gorbunova (šobrīd – žurnāla „Imperfekt” izdevēja un galvenā redaktore), un Dana Sinkeviča (šobrīd – žurnāla „Ieva” galvenā redaktore). Abas jau gadiem radošo sadarbību balsta uz līdzīgu izpratni par vērtībām, humora izjūtu un saderīgu rakstības stilu. Eleonora Troja ir viņu alter ego ar vieglāku skatu uz pasauli. Jo, kā teiktu Troja: „Dzīve ir par īsu, lai dzertu sliktu vīnu, gulētu ar vīriešiem, kas nav tā vērti, staigātu apkārt ar īgnu seju un ņemtu galvā katru štruntu. „Savu komētu nedzird” ir romāns par trim jaunām sievietēm šeit un tagad – Bellu, Stellu un Karliņu. Katra ar savu rūpīgi kopto tēlu, ko redz kolēģi un apkārtējie, katra ar savu sāpi, par kuru zina tikai viņa pati un vēl abas tuvākās draudzenes. Protams – vīrieši, protams – bērni, protams – likstas darbā, protams – nav ko vilkt mugurā. Taču zem un aiz tā visa katra meklē savu, tikai savu ceļu dzīvē, veidu, kā justies laimīgai – par spīti tam, ko domā citi. Un nav svarīgi, vai tev ir divdesmit astoņi gadi un šīks dzīvoklis jaunajā projektā, vai teju četrdesmit un plastikas ķirurga vizītkarte makā – viņas visas vēlas būt laimīgas. Un kāpēc gan lai tā nebūtu? Viņas taču zina, ka dzīve ir aizraujoša, un prot uz to paraudzīties ar humoru.

„Driftā tikai lēdijas” ir *Gunitas Krilovas* (1982) pirmā grāmata, tomēr tā ir izraisījusi potenciālo lasītāju interesi jau pirms parādīšanās grāmatnīcu plauktos, jo autore ir pazīstama TVNET blogere, kas savā blogā „Galopā uz augstpapēžiem” apraksta katrai trīsdesmitgadniecei (un ne tikai) labi saprotamas situācijas un problēmas. Tās arī kļuvušas par pamatu jaunajam romānam, kas piesaista ne tikai ar spraigo, intriģējošo sižetu, bet arī ar dzīvo, mūsdienīgo valodu. Ideāli dzīvo mūsu iztēlē. Un instagrama bildēs. Ideālais dzīvoklis, darbs, svars, lūpu krāsas tonis un kleitas modelis. Ideālais partneris un bērns, ģimene. Mūsu domas par sevi. Kur meklēt šos ideālus, un ko darīt, ja liekas, ka tev nav iedalīti īstie dzīves komponenti, ka citur ir labāk? Kā pieņemt to, kas tev jau ir, un saprast, vai kaut kas nav jāmaina? Kāpēc drifts? Mēs paši sevi ieliekam šajā drifteru lomā. Šodienā to prasa – mums ir jāspēj izbaukt slaidā sānslīdē caur dažādiem ikdienišķiem dzīves šķēršļiem. Vai romāna varones – trīs uzticamas draudzenes, kam pāri trīsdesmit, – to spēs?

Sergejs Dovlatovs. Zona. Cietuma uzrauga piezīmes. Lai arī Dovlatovs nebija tipisks disidents, nedz arī tipisks rakstnieks,

viņu ļoti viegli ierindot padomju disidentu literatūras plauktā – dzimtenē neizdots, rakstījis atvilktnē, emigrējis un kļuvis slavens tikai Amerikā. Pēc padomju varas sagrāves viņu aizgūtnēm izdeva Krievijā, tad izdeva laikabiedru atmiņas, tad – monogrāfijas un pētījumu krājumus. Tad pagāja vēl 10 gadi, un kādam ienāca prātā izdot Dovlatovu latviski. Latvijas mediju izdevuma noformējums liek gaidīt nedaudz garlaicīgus, bet dramatiskus memuārus ar skaitļiem, datumiem, liecībām par pagātnes šausmām. Nekā tāda šajā grāmatā nav. Arī uzlīme „Lēģeru literatūras klasika” īsti neatbilst patiesībai: grāmata nav par Gulagu, nedz arī par staļinisma periodu. Tā ir par jauna, humanitāri orientēta puīša piedzīvojumiem obligātā dienesta laikā. Dovlatovs dienēja lekslietu ministrijas karaspēkā, viņš apsargāja stingra režīma cietumu. Vēlēdamies kļūt par rakstnieku, viņš savu pirmo romānu uzrakstīja par sevi un to, ko redzēja dienesta laikā; kaut kādā ziņā šī pieeja pat ļoti atbilda socrealisma literatūras principiem. Taču viņam nepaveicās: tēma bija netikama padomju redakcijām, bet šķita izsmelta emigrācijas apgādos. Romāna manuskripts smagi iegūlās ne tikai rakstāmgalda atvilktnē, bet arī autora sirdī: visu atlikušo mūžu viņš rakstīja praktiski tikai par to, kā vēlas rakstīt un dzīve viņam liek šķēršļus. Taču svarīgākais viņa literārajā mantojumā tomēr nav tēma. Svarīgākais ir stils, valoda, intonācija – tas viss, ko tulkojumā ir grūti saglabāt. Bet tad, ja izdodas, tas ir liels ieguvums valodai un literatūrai.

Dace Priede. Kur sarkanās ogas auga ir stāsts par Latvijas vēsturi, suitiem, mīlestību un likteni. Suitu novads allaž bijis viens no savdabīgākajiem Latvijā: to ar prieku un interesi apmeklējam pašī, turp ar lepnumu vedam ārvalstu viesus, rādām košos „trako krāsu” tautastērpus, smejam, dzirdot suitu sievu asprātīgo apdziedāšanos, atceramies, ka šai Kurzemes vidus reģionā vienīgajā valda katoļticība, kamēr pārējā Latvijas rietumdaļa ir luterticīga. Bet vai kādreiz esam aizdomājušies, kāpēc tieši šis novads tik ļoti atšķiras no apkārtējiem, izceļoties kā koša magone daudz mierīgāku krāsu ainavā? Un galu galā, kāpēc suiti – kas tas par vārdu, no kurienes cēlies? Uz šiem jautājumiem tagad atbildes piedāvā rakstnieces Daces Priedes jaunākais romāns „Kur sarkanās ogas auga”. Autorei raksturīgā stilā, kurā apvienota rūpīga fakta un dokumentu izziņāšana ar personisku, aizrautīgu pieeju personāžu dzīvei un ikdienai, romāns vēsta par 17. gadsimta Alsungas novada pārvaldnieku, vācu tautības muižnieku Ulrihu fon Šverinu, kura valdīšanas laikā novads ieguva to savdabību, kas to izceļ vēl mūsdienās. Kurzemes radio žurnāliste Dace Blathena teic: „Grāmatas vēstījums ir kā krāsaina villaine, kuru Dace

Priede ar sev raksturīgo drosmi uzdrīkstas izņemt no suitu dzīves gara bagātību pūralādes, lai no jauna pavēstītu stāstu par nepelnīti aizmirstu personību. Vēsturisko notikumu atainojums caurrauts ar nesaraujamām un nesagraujamām mīlestības stīgām – mīlestības uz savu zemi, saviem sapņiem, Dievu un cilvēku.”

Odrija Karlena ir amerikāņu rakstniece, kuras seksīgie mīlas romāni ir pieprasīti dažāda vecuma lasītāju vidū. **Kalendāra meitene. Janvāris – marts** ir stāsts par Miu, kurai nepieciešama nauda. Daudz naudas. Viņai divpadsmit mēnešu laikā ir jāatmaksā tēva parāds pagrīdes augļotājam, kurš nesamaksāšanas gadījumā piedraudējis nogalināt tēvu un pēc tam arī Miu. Runa ir par vienu miljonu dolāru. Tam nevajadzētu būt pārāk sarežģīti, ja Mia kļūst par eskorta meiteni tantei piederošā firmā, lai dzēstu tēva parādu. Mēnesi pēc mēneša viņa pavadīs kāda bagāta vīrieša sabiedrībā, turklāt Miai pat nav jāpārģūl ar viņu, ja vien pati to nevēlas. Viegla nauda. Lai gan šis nav filmas „Jaukā sieviete” sižets un Mia nav Džūlija

Robertsa, tomēr viņa ir apņēmības pilna sasniegt mērķi. Tā tam būtu jānotiek... No angļu valodas tulkojusi Līgita Lukstraupe.

Apgādā „Zvaigzne ABC” izdots *Aleksa Maiklīdesa* (Alex Michaelides) debijas romāns **„Klusējošā paciente”** ieintriģēs tos spriedzes romānu lasītājus, kurus vairāk saista psiholoģijas smalkumi, nevis asiņainu nozieguma vietu apraksti. Šis ir neparasts darbs par mīlestību, nodevību, kaislību un sāpēm, kas nepāriet. Skatīts psihoterapeita acīm un atspoguļots sajukušas sievietes prātā, turklāt romāna atslēga meklējama grieķu mītā par Alkestīdu. Ir bezgala saistoši izsekot nozieguma anatomiju, mēģināt izzināt motīvus un sadzirdēt klušo un vāro balstiņu, kādā runā patiesība. Ja runā. Jo romāna „Klusējošā paciente” varone gleznotāja Alīša Berensone nerunā. Nerunā kopš tā vakara, kad pēc kaimiņu zvana ieradusies glābēji Alīšu atrod blakus viņas vīram Gabrielam, kurš miris no vairākiem šāvieniem sejā. Kopš tā vakara Alīša atrodas slimnīcā, ir pagājuši vairāki gadi. Viņa turpina kļūstēt. Kad slimnīcā darbu sāk

psihoterapeits Teo Fābers, parādās cerība. Teo vēlas palīdzēt Alīšai un ir pārliecināts, ka viņam tas izdosies. Kas notiks, ja Alīša tiešām sāks runāt? Vai Teo spēs sadzirdēt patiesību?

Zvaigznes Detektīvu Kluba sērijā iznākušas divas *Ingūnas Dimantes* grāmatas: **Nāve Kraukļu ciemā** un **Skaistuma impērija**. Lasītājiem tiek dota iespēja iepazīt labu romantisko detektīvomānu, kas ideāli piemērots sievietes auditorijai, jo, neskatoties uz slepkavības izmeklēšanu, lasītājs tiek ierauts ugunīgu kaislību virpulī. Autore prasīgi attēlojusi jūtu mošanos starp advokātu un prokurori un mēģinājumu tās iegrožot darba dēļ. Pēc atklātās slepkavības lietas Megija maina darbu – piesakās par izmeklētāju Kriminālpolicijas pārvaldē. Tā ir iespēja saglabāt darbu, kas viņai patīk – izmeklēt noziegumus, bet vienlaikus vairs neatrodies pretējās frontes pusēs ar savu iemīļoto.

*Materiālu sagatavoja
Jolanta Vītola, bibliotēkas vadītāja*

Informācija lauksaimniekiem

Var sākt aizpildīt platību maksājumu provizorisko iesniegumu

No šā gada 14. februāra ikviens lauksaimnieks var sākt aizpildīt informāciju vienotajā platību maksājumu iesniegumā.

Šādu iespēju Lauku atbalsta dienests šogad piedāvā pirmo reizi, lai padarītu ērtāku minēto iesniegumu aizpildīšanu Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā – tagad to var darīt pakāpeniski un savlaicīgi aprēķināt, vai tiks izpildītas zaļināšanas un citas prasības. EPS šī iesnieguma forma norādīta kā „Provizoriskais iesniegums”.

Iesniegt platību maksājumu iesniegumus varēs no 8. aprīļa līdz 22. maijam, ar samazinājuma koeficientu par katru nokavēto dienu līdz 15. jūnijam. Aprīļa mēnesī dienests organizēs izbraukuma seminārus, lai palīdzētu aizpildīt platību maksājumu iesniegumus elektroniski tiem klientiem, kuriem tam nepieciešams atbalsts. Aktuālā informācija par semināriem tiks publicēta dienesta mājaslapā.

Būtisku izmaiņu atbalsta saņemšanas nosacījumos 2020. gada platību maksājumu sezonā nav. Jāņem vērā, ka no jauna varēs uzņemties saistības tikai aktivitātē „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ), pārējos pasākumos jaunas saistības uzņemties nevar, bet var par vienu gadu pagarināt esošās saistības.

Atgādinām, ka šobrīd norit lauku bloku precizēšana, to vēl var izdarīt līdz

1. aprīlim. Plašāku informāciju var lasīt LAD mājas lapā.

Var iesniegt lauku bloku precizējumu

No šā gada 7. februāra lauksaimnieki var veikt lauku bloku un ainavu elementu precizēšanu. Precizēšanas pieprasījumus varēs iesniegt līdz šā gada 1. aprīlim.

Precizēšanas pieprasījumi jāiesniedz tikai tad, ja klients vēlas iekļaut lauku blokā jau sakoptu platību, no lauku bloka izņemt neapsaimniekotu platību vai pievienot jaunus ainavas elementus. Lauku bloku precizēšanas pieprasījumā ir iespēja izveidot lauksaimnieka bloku, savu apsaimniekoto platību nošķirot no kaimiņu apsaimniekotajām platībām.

Svarīgi! Dienests iesniegumu lauku bloku precizēšanai var noraidīt, ja izmaiņas ir mazākas par 0,1 hektāru vai 2% no lauku bloka platības.

Svarīgi ievērot, ka platībai ir jābūt sakoptai uz lauku bloka precizēšanas pieprasījuma iesniegšanas brīdi – tajā nav krūmu, celmu, kūlas u.c. Precizētā platība tiks apsekota arī dabā. Ja tā nebūs sakopta, tā netiks iekļauta lauku blokā un sezonas laikā netiks veikta atkārtota platības apsekošana. Piemēri sakoptai un nesakoptai platībai. Klienti var pārliecinieties par savām apsaimniekotajām platībām LAD ģeogrāfiskajā informācijas sistēmā, kurā ir apkopota aktuālākā informācija par lauksaimniecībā izmantojamo zemi un ainavu elementiem lauku blokos: <http://karte.lad.gov.lv> vai Elektronis-

kajā pieteikšanās sistēmā (EPS).

Uzmanību! Dienests atgādina, ka lauku bloku precizēšanas pieprasījums nav iesniegums platību maksājumu saņemšanai. Lai pieteiktos platību maksājumiem, no aprīļa vidus EPS vajadzēs iesniegt Vienoto iesniegumu. Iesniedzot to, varēs pieteikt tikai tādu sakoptu ārpus lauku bloka platību, kas ir vismaz 0,30 ha.

Rokasgrāmatas un pamācības pieejamas LAD mājaslapā - <http://www.lad.gov.lv>

Uzmanību mājputnu turētājiem!

Pārtikas un veterinārais dienests brīdina, ka, lai mazinātu putnu gripas izplatīšanos, sākot ar 7. februāri uz lauku aizliegta mājputnu turēšana ārā. Tas tāpēc, lai novērstu tiešu saskari ar savvaļas putniem un dzīvniekiem. Aizliegta ūdenskrātuvju ūdens izmantošana mājputniem, ūdens piegāde no virszemes ūdenstilpnēm, pie kurām var piekļūt savvaļas putni, mājputnu izlaišana medijamo putnu krājumu atjaunošanai, izbraukuma tirdzniecība ar mājputniem un olām, kā arī piedalīšanās izstādēs, skatēs, tirgos. Mājputnu novietnēs darbiniekiem un īpašniekiem nepieciešams lietot maiņas apģērbus un apavus.

Putnu gripas draudi var skart vistas, tītarus, pērļu vīstiņas, zosis, pīles, paipalas.

Materiālu sagatavoja Solvita Stulpiņa

Vai laika apstākļi mūs lutināja?

AKTUĀLI

Pagājušais gads Latvijā bija siltākais novērojumu vēsturē, un tika pārspēti vairāk nekā 300 maksimālās gaisa temperatūras rekordi, tomēr 2019. gadā bija arī visvairāk valsts minimālo gaisa temperatūru rekordu pēdējos 12 gados. Kādi bija spilgtākie 2019. gada laika apstākļu notikumi?

Gada vidējā gaisa temperatūra Latvijā 2019. gadā bija +8,2°C, kas ir augstākā gada vidējā gaisa temperatūra novērojumu vēsturē (kopš 1924. gada), par 0,4°C pārspējot 2015. gada rekordu. Līdz ar to, ka pērnais gads bija siltākais – jūnijs ar vidējo gaisa temperatūru +18,6°C, tāpat kā viss gads, bija siltākais novērojumu vēsturē, bet aprīlis un decembris bija trešie siltākie. Pārspēti tika 317 diennakts maksimālās gaisa temperatūras rekordi, starp kuriem bija 14 Latvijas diennakts maksimālās gaisa temperatūras rekordi. Februāra vidū tika novēroti gada agrākie +13°C, Kolkā 16. februārī gaisam iesilstot līdz +13,4°C, kas ir arī jauns Latvijas februāra 2. dekādes rekords, savukārt oktobra pēdējā dekādē tika novēroti vēlākie +19°C (22. oktobrī Daugavpilī). Pagājušā gadā bija arī vairāki vēsāki periodi, no kuriem ilgākais bija no septembra vidus līdz oktobra sākumam, kad 3 dekādes pēc kārtas vidējā gaisa temperatūra Latvijā bija zem normas. Abos pusgados bija tikai viens mēnesis, kurā gaisa temperatūra bija zemāka par normu (janvāris un jūlijs). Bet visvairāk atmiņā paliekošais aukstums bija maija sākumā, kad 6. maija rītā Madonā gaisa temperatūra pazeminājās līdz -5°C, kas bija pirmais Latvijas minimālās gaisa temperatūras rekords kopš 2017. gada. Vēl divi valsts minimālās gaisa temperatūras rekordi tika pārspēti 12. un 13. jūlijā, un 2019. gads ir pirmais pēdējos 12 gados, kad ir pārspēti vismaz 3 Latvijas minimālās gaisa

Šīs primulas Lolitas Voitiņas dārzā uzdziedēja jau janvāra mēnesī.

temperatūras rekordus.

Pērn bija arī vairākas ekstremālas laika parādības. Bieži tika novēroti pērkona negaisi, no kuriem pirmais bija jau 16. janvārī, bet pēdējais – 16. decembrī. Vasarā bieži pērkona negaisus pavadīja krusa. Vispēcīgākais pērkona negaiss bija 11. jūnijā Kurzemē un 12. jūnijā Vidzemē, ko pavadīja lielgraudu krusa un virpuļviesulis. Bet 6. jūlijā virpuļviesulis Balvu novadā nopostīja vairākas mājas un meža platības. Novērojumu stacijās spēcīgākās vēja brāzmas (27,7 m/s) tika novērotas 8. martā Ventspilī. Pirms siltākās februāra 2. dekādes Alūksnē tika sasniegts vislielākais gada sniega segas biežums – 47 cm 4. februārī.

Savās atmiņās dalās Astrīda Kārklīņa – „Cik ļoti mainījies klimats! Kur palikušas īstās ziemas! Atceros bērnību, skolas laikus – forši bridām pa riktīgām. Lausks spēra visos pakšos lielā aukstumā. Toreiz jau ceļus tā netīrīja. Gājām pa zirgu iebrauktām sliecēm. Martā sākās prieki. Sniegs saulītē kusa. Pa nakti uzsala, uz skolu gājām tam pa virsu, mājās ejot, kājas

krita kūstošajā sniegā. Jautrība.

Man ļoti patīk šo pierakstīt, pēc gadiem palasīt. Salīdzināt. 1984. gada ziema. Ļoti auksta. Minus 36°. Tolaik strādāju vēl. Pa fermām vajadzēja izvadāt miltus. Uz kravas nevarējām sēdēt, ceļš tāls, līdz Rāksalai. Žēlsirdīgā brigadierīte Marta vadāja mūs savā bobikā. Ārprāts! PAGRABĀ ŠĶIROJĀM kartupeļus, sasaluši. Uz ceļa kurinājām ugunskurus. 1992. gada Jāņi. Nakti apsala ķirbji, gurķi, pupas un daļa no kartupeļu lauka. 1995. gada ziema atkal ar milzīgu sniegu, ceļa tīrītāji nespēja tikt galā. Mūsu pusē tīrīja M. Kalniņš, otrā galā – M. Strogovs. Palīgā brauca Pēteris Paliēks ar savu lielo dzelteno milzeni. 2012. gadā atkal aukstums pieturējās visu mēnesi. Gulēju slimnīcā, pa logu vēroju, kā visās mājās kūp skursteņi. Strādājošais personāls savas mašīnas iepakojusi vatētās segās, bet atbraukušie ciemos savas atstāja darbojoties. Dzirdēju māšīnu bažas – ka tik kaut kur neaizsalst ūdens! Mājās Voldemārs mocījās ar lopiņiem, viss bija jāsilta vairāk. 2017. gada 24. augusts. Lietus lija vai veselas 33 stundas no vietas. Aplūda Latgale, ceļi izskaloti.

Katru gadu pierakstu, kā sagaidām Mētrienā Jauno gadu. Priecājos par skaistajām raķetēm debesīs. Pierakstu, kāds vējš pūš, ir vai nav saule, kad līst, kad puteņo, kad pirmais pērkons, kad salnas. Reizēm pierakstu, kādā secībā sarodas gājputni. Bezdelīgas sāk vīterot, uz šķūnīša jumta, priecīgi astīti švunkā cielaviņā. Dzeģuze, lakstīgala saklausīta. Pa logu skatos dzērviņu mīlas dejas ganībās. Pa reizei ornitologi atsūta anketu, lai aizpildu novērojumus”.

Nevar piekrist tam, ka turpmāk ziemu vairs nebūs. Jo rakstītās ziņas sniedz ainu, ka tikpat silts laiks bija 1924. – 1925. gada ziemā.

**Materiālu sagatavoja Solvita Stulpiņa
un Ilmārs Grudulis
Lolitas Voitiņas foto**

Februāra medības

MEDĪBAS

Mētrienas kolektīva medību saimniecībā visaktuālākais ir tas, ka palika pārāk liels daudzums nenomeditu vilku un lūšu. Bezsniega apstākļos zvēru meklēšana ir ļoti apgrūtināta. Medniekiem pārvietojoties

vēlos vakaros, pienāca ziņas par redzētiem vilkiem, šķērsojot ceļu mednieku mašīnu tuvumā. Braucienā sagatavoties uz skrejošu zvēru ir gandrīz vai neiespējami. Vilki gadījās pa ceļam Intaram Jurģim, Mārim Macijevskim, bet Jurim Jefimovam pat veseli astoņi!

Parādījies diezgan liels mežacūku

skaitis. Bet sēdēšana medību torņos devusi maz rezultātus. 10. februārī pērno kuilīti, bet 20. februārī pērno cūciņu nometīja Juris Jefimovs. Jura kontā sešpadsmit bebri. Labas medības ar slazdiem veicis Māris Macijevskis. Viņš mēneša laikā noķēra divdesmit bebrus.

Ilmārs Grudulis

Svētki mūsu māmulītei Igitai Auzīnai

MĒNEŠA JUBILĀRI

Manu mīļo māmulīt!
Tavi svētki ir pienākuši.
Sveicienus Tev mīļus sūtu,
Lai Tu manim vienmēr būtu!

Mūsu Mamma ir mamma ar lielo burtu. Savu ikdienu mēs nevaram iedomāties bez viņas labajiem vārdiem, kas mūs pavada ikdienas, gan uz darbu, gan uz skolu. Un viņas garšīgie ēdieni, kas tiek pagatavoti vakariņās un svētku reizēs. Tas ir viņas laiks – vēltīt sevi mums...

Beidzot viņa ir sapratusi, ka pietiek skriet, jāsāk vēltīt laiks sev. Tomēr nekad viņa nevar aizmirst par mums – saviem desmit bērniem, četrpadsmit mazbērniem, vīru, mammu un trīs suņiem.

Mammai ļoti patīk apmeklēt kultūras pasākumus, tāpēc, ja iespējams, mēs viņai dāvinām biļetes uz dažādiem pasākumiem, lai mamma varētu izrauties no ikdienas rutīnas.

Jubilāre savu vismīļāko vidū.

Mīļo māmulīt! Vēlamies Tev dāvēt veselību, tas ir galvenais, pārējais jau būs! Kā mēs Tev solījām – lielu balli taisi-

sim uz tiem 105!

Daudz baltu dieniņu vēlot, meita
Esmeralda

Rutai Liepiņai – 90

iemāci man mīlestību
lūdzu katru savu rītu

iemāci man pacietību
lūdzu katru savu rītu

iemāci man lepnu spītu
lūdzu katru savu rītu

pretim plaukšu košā ziedā
solu katrai savai dienai
/M. Laukmane/

Savu dzimšanas dienu Rutas kundze svin 22. janvārī. Dzimusi Saikavas pagasta (tagad Mētrienas) „Dūkos”, trīs bērnu ģimenē. Mācījies Kalna skolā un lopkopības skolā Vestienā. Pirmā darbavieta – Mētrienas piensaimnieku biedrībā par kontrolasistenti.

Liela daļa dzīves veltīta rokdarbiem, grāmatu lasīšanai, puķu dārza iekopšanai. Aktīvi darbojās Mētrienas pagasta pensionāru padomē, iesaistījās veco ļaužu deju kolektīvā. Vienmēr smaidoša, labestīga, optimistiska.

Kādā no „Mētrienas Dzīves” avīzītes lappusēm jubilāre sev vēl – „Lai turētos veselība un dzīvesprieks. Lai pensija apsteigtu inflāciju. Lai mazbērniem būtu vieglāka dzīve nekā manai paaudzei”.

Savukārt pagasta iedzīvotājiem 1999. gada decembrī jubilāre veltīja sekojošas rindas – „Dievs, svētī Latviju – zemi, cilvēkus, valodu, dziesmu un ticību, goda prātu un darba tikumu!”

Lai šie Tevis teiktie vārdi piepildās! Vēlam Tev veselību, veselību, veselību! Lai Taviem vakariem ir kāda interesanta grāmata lasāma, avīzēs tikai labas ziņas un visas krustvārdu mīklas lai tikai atrasināmas!

Cienījamā jubilār! Lai patīkamas atmiņas, raugoties foto mirkļos!

Solvitas Stulpiņas teksts un foto

Fānim Briedim — 80

Nekad nekur nekādā tālā malā
Sev laimes zemi nemeklēšu es.
Jo maija nakts ar tūkstoš
lakstīgalām,
Man laimes dziesmu dzied pie
Aiviekstes...

Skaistu un nozīmīgu jubileju
15. janvārī atzīmēja mētrienietis
Jānis Briedis. Jubilāra dzīve
rit Aiviekstes krastā „Piemales”
mājās.

Mācījies Saikavas Lejas-
skolā un Saikavas Kalna skolā.
Madonā apguvis šofera prasmi
un ieguvis vadītāja tiesības. Tas
deva šofera darbu Saikavā un
kolhozā „Līdums”.

Jānis spēlēja pūtēju orķes-
trī. Vēlākajos gados nodarbojies
ar fotografēšanu.

Jānis mīl vientulību, reti kurš
varēja iekļūt viņa mājās. Kaut
gan viņa pagalmā ilgus gadus
bija satikšanās vieta Mētrienas
spiningošanas sacensību dalīb-
niekiem.

Jāņa kungs ir aktīvs un uz-
ticīgs mūsu avīzītes lasītājs. Pal-
dies viņam par to!

Vēlam veselību, dzīvesprie-
ku, daudz baltu dieniņu!

**Solvītas Stulpiņas teksts
un foto**

Ilgvara Batraga piemiņai

Ilgvars ar akordeonu Mētrienas klubā ap 1960. gadu.

19. februārī pie Mētrienas akmens atvadījāmiešos no kādreizējā mētrienieša Ilgvara Batraga (04.06.1943. – 13.02.2020.), kura bērnības un jaunības dienu mājas ir viņa vectēva Andreja Batraga un vecāsmammašas Emmas (dzim. Grīnberga) celtie „Pakaļņi” Mētrienas pagasta Āriņos.

No „Pakaļņiem” kopā ar brāli mērots skolas ceļš uz Ļaudonas vidusskolu. Mammašas Mildas sapņu un centienu atbalstīti, visi trīs Batragu dēli – Ilgvars, Aivars un Ritvars gūst labu izglītību. Ilgvars turpināja mācības Rīgas Politehniskā institūta Arhitektūras nodaļā un kļuva par arhitektu. Viņa zīmētāja un rasētāja talantu skolas laikā pamanīja un vedināja attīstīt Ļaudonas skolotāja Vija Portnova.

Jaunības gados kopā ar citiem Mētrienas jauniešiem sportots, dejots deju kolektīvā, dziedāts kori un muzicēts ballēs. Mācīdama Ilgvaram klavierspēli, skolotāja Aleksandra Zvaigzne gan mudinājusi vairāk pievērsties klasiskajai mūzikai. Ilgvars ansambļi spēlēja kopā ar Mētrienas puisiem – Miervaldi Tuču, Andreju Utinānu, Imantu Ābolu.

Arhitekta profesijā Ilgvars Batrags darbojies maz, jo tūlīt pēc augstskolas beigšanas 1971. g. ticis nozīmēts arhitektūras pieminekļu aizsardzības inspektora amatā LPSR Kultūras ministrijā. 1973. g. tiek pārcelts darbā uz LPSR Ministru padomi, kur sākumā bija referents arhitektūras jautājumos, vēlāk Celtniecības daļas vadītāja vietnieks. 1981. g. atgriežas atpakaļ Kultūras ministrijā, kur gandrīz 10 gadus kā ministra vietnieks pārzināja kultūras objektu celtniecību, kultūras pieminekļu aizsardzību un restaurāciju, muzeju darbību un sadarbību ar Mākslinieku savienību. Neilgu laiku Ilgvars Batrags strādāja kā pasniedzējs Sociālo tehnoloģiju augstskolā. No 1992. g. docēja Latvijas kultūras vēsturi, profesionālās ētikas un saskarsmes kultūras priekšmetus Latvijas Policijas akadēmijā līdz pat šīs augstskolas slēgšanai 2010. g. Pensijas gados kopā ar dzīvesbiedri Laimu vasarās bieži uzturējās Ļaudonas „Grīvās” netālu no Aiviekstes. Pat vecos akmens mūrus Ilgvars tur iekārtoja ar savu arhitekta ķērienu. Dzīves loks arvien vairāk iesliecās bērnības un jaunības dienu pusē. Ilgvars tikās ar seniem bērnības draugiem, skolasbiedriem, neaizmīrsa bijušos darba kolēģus un kā sirsnīgs, atvērts un dzīvesgudrs cilvēks ar mākslinieka dvēseli aizgāja mūžības dārzos.

*Ilgvars Batrags Mētrienā
2017. gadā.*

*Draugiem dāvāts paša gleznots
akvarelis.*

Lilita „Jaunrēs”

„Tev taču pasaulē šajā ir jādzīvo ilgi vēl...”

MŪŽĪBĀ AIZEJOT

Atvadu brīdis Piemiņas parkā.

šajā kaujā it neviens līdz šim
uzvarējis nav un neuzvarēs
ozoli vēl dziļāk iesakņosies tēvu zemes
ārēs
liepas aizvien augstāk pacelsies pie
debesīm

(L. Briedis)

Sēru vēsts... Tā pēkšņi apstādina un
liek uzmanīgi ieklausīties – Kurš?...

Jāpaiet kādam laika spriedim, lai šo
neizbēgamo likteņa spriedumu pieņemtu.
Mēs pārcilājam sev tuvā cilvēka lietas,
kavējamies atmiņās un domājam, domājam ...

LEONS BRIEDIS – mūsējais, ar
saknēm Mētrienā, bet, dodoties tālāk
ar „paša austu kreklu”, kļūst par augstu
novērtētu unikālu, starptautiska mēroga
personību kultūrā, īpaši literatūrā.

Kā sākās mētrieniešu (tolaik pama-
tiešu) un dzejnieka tuvināšanās...

1983. gads. Lasot preses izdevumus,
izsecinājām, ka jau tolaik popularitāti gu-
vušais dzejnieks ir dzimis „Grantiņu” mā-
jās – senāk šeit strādājušo skolotāju Brie-
žu ģimenē. Gribējām uzaicināt ciemos,
bet nevarējām saņemties traucēt slavenu
cilvēku – ja nu... Vijai Jeremejevai, kura
dzīvoja „Grantiņos”, dūša liela – viņa Le-
onam Briedim adresēto vēstuli Sieviešu
padomes vārdā (bija tāda sabiedriska
vienība) paraksta. Galu galā, tikpat kā
„radnieks” – pirmos dzīves gados dzīvo-
jis viņas mājā! Pēc pāris nedēļām gaviles
– atnākusi atbilde!

Nākamā gada pavasarī sagatavojām
literāri – muzikālu uzvedumu, lai iepazīsti-
nātu plašāku publiku ar dzejnieka paveik-
to, bet toreiz gan bez novadnieka līdzda-

Atmiņās dalās Vija Jeremejeva.

Rīgā. No labās – Aija Špure, Maruta Oša, Sarmīte Radiņa, Imelda Saulīte.

lības. Pašu māksliniece Vija Toča rūpīgi zīmēja palielinātus L.B. grāmatu vākus, ko izmantot skatuves noformējumam.

Turpinājās sarakste, abpusējas apsvēcināšanas dažādos svētkos un īpašos notikumos. Tikām bagātīgi apdāvināti ar grāmatām, kurās vienmēr bija kāds aizkustinošs veltījums. Piem., „Mētrienai – manas sirds neizžūstošajam avotam”. Sevišķi bagātināja satikšanās klātienē. Iepazinām viņu kā vienkāršu un sirsnīgu cilvēku.

Bibliotēkā ir visiem pieejama mape „Leons Briedis”, kurā apkopoti dažādi raksti. Pēc Leona aiziešanas mūžībā, atkal pārlasīju publicētas sarunas, intervijas u.c. Ceru, ka arī jums būs vēlme izlasīt manis atlasītos fragmentus. Dzīvē jau vairāk nesatiksimies...

Mani visvairāk nomoka mūsu neprasme darīt cilvēkiem prieku, iedvest viņiem iekšēja miera, paciltības un pilnības sajūtu un viņos aizdegt vai nu pavisam apdzisušo, vai lēnām gruzdošo dvēseli.

Taisnība Grigorem Vieru. Dzejas pienākumi visumā vienmēr ir vieni un tie paši: „Atvieglot cilvēka dzīves brīdi un darīt to skaistāku. Darīt cilvēku labāku, ticīgāku savien spēkiem. Izdarīt tā, lai viņam liktos mīļāka ir dzīve, ir daba, no kuras krūts viņš ir atrauts. Iedrošināt sauli uzlēkt un sievieti dzemdēt. Ņemt un ievilkēt cilvēku aiz matiem dzīvē”.

Es visu laiku sevi tērēju. Kā galoda es šo izkapti trīnu un notrinos jau arī. Neizbēgami notrīšos, tomēr tā izkaptis būs plāvusī. Varbūt, ka tas siens būs arī izbarojis dažu labu govī, un tā daža laba govīs būs devusi dažu labu pienu, no kura dažs labs būs pārticis. Kā redzi, esmu savtīgs cilvēks- es meklēju iespēju būt noderīgam.

Vispār šis vārds „dzejnieks” kaut kā drusku kaitina. Ar ko esmu labāks par citiem? Par atslēdznieku, santehniķi, žurnālistu, viesmīli? Esmu tāds pats cilvēks, kurš godprātīgi dara savu darbu. Nozīme ir kvalitātei.

Tas nekas, ja katrs no mums izlasīs tik, cik prātis un varēs... Tā nav nekāda nelaime.

Es tik tiešām žurnālā nekurnēdams darīju visus darbus, jo nekad savā dzīvē neesmu kautrējies no godīgu sviedru smakas un liela priekšnieka vieplis man allaž ir derdzies.

Dvēselei, dvēselītei jāpaliek dzīvai, jo tad jau visā viss mirst. Un, kad 1982. gada decembrī ar Kultūras ministrijas cilvēka zvanu dzīvoklī jau grib pārvērst „At-

dziedi, atdziedi, vientuļā dvēsele...” par „Atdziedi, atdziedi, Padomju Latvija...” Leons vairs var tikai skaidri un nepāprotami izlamāties. „Tikai un vienīgi pār manu līķi...” Dvēselīte izdzīvoja, dvēselīte palika, lai arī sekoja vēl daudz kas, arī aktīvas raganu medības. Tolaik Leonam, bez ievainotas dvēseles palika... kāds neatsaucams, neatsverams zaudējums. Tēva aiziešana pēc tā visa – ar diviem viens otram sekojošiem infarktiem...

Viņam tik raksturīgais maksimālisms, līdz bezgalībai godīgi uzdodot jautājumus sev un citiem, šķiet, ir bijis ar dzejnieku vienmēr un visur... Iestajā virzienā notēmts spīts ir Leona raksturīga iezīme. (A. Šablovskis)

Leonam Briedim, aizejot mūžībā

*paliks nesatikta
kāda gaismīņa agra pirms rīta
paliks grāmata nosapņota
un nerakstīta*

*tālāk sapņos un rakstīs zvaigznes
gan tās lielās gan mazās
un kad viņām dvēseles nogurs
rakstīs mirdzums ceļmalu rasā*

Uldis Auseklis

Tiklīdz cilvēks apstājas, viņš iet bojā. Pārfrāzējot Aristoteli, man ir radusies sava laimes formula: dariet jebko – rakstiet dzejoļus, lūdziet Dievu, vadiet valsti, rociēt grāvjus, mīliet – bet dariet to lieliski.

Mūsu vidū nez kāpēc neveidojas dialoģiskas attiecības citam ar citu. Vissos līmeņos nav dialoga attiecību, kas arī mūs noved pie totālas atsvešinātības... Lai veidotos dialogs, ir vajadzīga kaut kripatiņa pacietības. Uzklaušīt, novērtēt otra cilvēka patiesību... Bet izrādās, ka cilvēki, kas pūlas kaut ko darīt, šo valsti un sabiedrību traucē, jo viņi ar to pašu vieš nemienu. Parāda, ka arī viens ir karotājs. Ka jebkurš cilvēks ir pasakaina vērtība... taču tika prognozēts par viegli manipulējamu, uzticīgu, paklausīgu... Šis ir tāds duļķains, nesirsnīgs laiks. Taču es cenšos visā noraudzīties ar labsirdību un smaidu. Cenšos neapgrūtināt citus ar savām likstām. Ar saviem dzejoļiem vēlos iedvest ticību sev un lasītājiem stiprināt dzīvotgribu un prieku.

No šāda dzejnieka nav iespējams gleznot ikonu. Ir zināms kārdinājums atgādināt jauniem ļaudīm, cik ērkšķains un pašaieliedzīgs ir darba cilvēka ceļš. Ne jau uz slavu vai godājamu stāvokli sabiedrībā. Uz sevi pašu un to mirkli: „*Tad, kad pasaule pāriet manī un es pāreju pasaulē*”. Kad tas notiek, mēs turam šo mirkli un aizmirstam, ko tas ir maksājies.

(1994. gads, Atmoda Atpūtai) – *Man blakus ir Marija. Mēs esam viens.*

MARIJA: Kad viņu Kišiņevā ieraudzīju, Leons bija kautrākais no visiem. Māliņā. Un tikai tad, kad ierunājās par dzeju un dzejā, piepildīja telpu sev apkārt. Dzīvība, siltums, patiesība. Nervs, dabiskums, vitalitāte, spontanums. Jā, inteliģence, talants; jā, prata rumāņu valodu. Bet talants nosaka tikai labi ja 10%. Pārējie 90% ir zināšanas un darbs. Leons spēja strādāt. Līdz tam es nebiju uzticējusies nevienam; sapratu – Leonam var uzticēties.

Marija ir Leona sieva un viņa bērnu māte. Spoža esejiste, dzejniece, kultūras darbiniece, par kuru Leons saka: prot un spēj visu, arī vadīt atomzemūdeni, ja rastos tāda vajadzība. Muižnieku meita, kuras vecākus izsūtīja uz Sibīriju. Moldāvijas literatūras institūta zinātniskā līdzstrādāniece, kura, ne mirkli nedomādama, atteicās no spožas karjeras iespējām savā dzimtenē, lai sekotu trimdā izdzītam un vajātam disidentam. Jo arī Kišiņevas universitāte Briedim bija jāatstāj: viņam deva izvēli – vai nu kļūt par aģentu, vai tapt iznīcinātam. *Marija saka: noteikti rakstīs memuārus.* Žurnāliste piebilst – Nešaubos, ka pēc tiem kādreiz uzņems filmu par divu radošu kultūras cilvēku dvēseļu tuvību, ko sauc par mīlestību. Par to, ka mīlestības priekšā viss sabirst sīks un nesvarīgs – bailes, depresija, trūkums, nodevība.

Mēs nezinām, vai memuāri tapa... Leona Marija aizgāja mūžībā pirmā – 2017. gada vasarā... Atvadoties no tēva, dēls teica: „Nē, tās nav beigas.. Ja jūs zinātu...”

...Par ko gan dvēsele, nudien, tā skumst?

To, vai es pārdzīvošu sevi pašu...

Jā, Leon, pārdzīvosī! Pati Saule to vēstīja, izgaismodama Tavu seju... Jau pavasarī mēs stādīsim Tev Tavu Liepas koku, (...„*lai man, kad būšu putns, kur uzņemties*”) un vēlreiz kopā ar Madonas TT aktieriem atgriezīsimies pie Tevis mētrienietes Aijas Špures sagatavotajā un režisētajā izrādē „No kurienes nāk dzejnieks”.

**Maruta Oša
Solvitas Stulpiņas foto**

Alise Brinke

20.10.1921. – 26.02.2020.

Kas ir cilvēka mūžs? Viens laika sprīdis uz zemes, zem saules? Viens nosapņots sapnis, dārzā uzplaucis zieds. Kas ir cilvēka mūžs? Krītoša zvaigzne un mēness atspīdums logā? Kas ir cilvēka mūžs?

Cilvēka mūžs ir tik vērts, cik vērtīgi tas nodzīvots. Sava mūža lapa nav atstāta tukša... Tā aizpildīta ar darbu, mīlestību, bērnu un mazbērnu smiekliem.

Alise, Tava mūža lapa ieadīta rakstainos cimdu rakstos, izsmaržota ziedu varavīksnē. Tava mūža lapa izstaro labestību, darba tikumu, čaklumu, mieru.

Dzimusi 1921. gada 20. oktobrī Odzianas muižas Vintiešu pusmuižas mājās. Bērniņa pavadīta „Augstaiskalns” mājās aiz Lūmāniem. Pēc tam ģimene pārceļas uz dzīvi un darbu kolhozā „Līdums”. Strādāts lauku brigādē, slauktas govīs fermā „Plēšas”. Strādāts, strādāts, strādāts. Tu biji darba tikuma, strādīguma un čakluma etalons un paraugs.

Lielākā mūža daļa aizvadīta Liepu ielas 1 mājās. Šeit daudz gadu garumā iekopts skaists puķu dārzs. Puķes vienmēr un visur Tev bija līdzās. Ar tām Tu iepriecināji ikvienu garāmgājēju. Neviens nekad vienaldzīgi nepagāja Tavam puķu dārzam garām. Apstājās, jūsmoja, priecājās. Un

tām pa vidu rosīties Tu, kā čakla bite.

Un vēl Tu adīji, izšuvi, darināji skaitus rokdarbus. Liela daļa pūra aizceļojusi prom, Tavs tautastērps mērojis ceļu pat uz Austrāliju. Mikstas zeķes, rakstaini cimdi un izšūtas sedziņas, dvieļi, galdauti un mutautiņi. 2016. gada novembrī pagasta bibliotēkā īpaši Taviem darbiņiem tika veltīta izstāde. Tu biji īpašs cilvēks. Izstādēs atklāšanā Lilīta Mālniece teica – „Vienmēr sajūsminos par cilvēkiem cieņījamā vecumā, kuri joprojām ir optimistiski, radoši un darbīgi. Šķiet, ka arī Dievs mīl jaunradi, atvēlot šiem cilvēkiem ilgu un pilnvērtīgu mūžu, ļaujot iedvesmot citus cilvēkus. Tādā veidā vairojot kopē-

jo radoši enerģiju. Mūsu pagasta iedzīvotājiem Alise Briņķe viennozīmīgi ir ļoti radošs cilvēks”.

Savu mīlestību Tu dāvāji bērniem, mazbērniem, mazmazbērniem.

2020. gada 26. februārī noslēdzies Tavs gadu loks. Ir aizvēries Tavs dzīves logs. Un tagad klusumam blakus vairs tikai mīlestība un padarītais darbs, Tavs sacītais vārds...

Tava zvaigzne tagad debesīs staro...

Tu, kas dzīvē labo sēji,
Mīlestību nežēloji,
Taisnu ceļu vienmēr gāji,
Grūtību daudz pārvarēji.

Bieži citiem palīdzēji,
Prieku dzīvei iemērīji,
Daudz darbiņu padarīji,
Labsirdību parādīji.

Pieņem mūsu pateicību
Tavai dzīvei atzinību,
Jo Tu dzīvē vienmēr spēji,
Uzziedināt to, ko sēji...

Viegļas smiltis vēlot, **Solvita Stulpiņa**

LĪDZJŪTĪBAS

Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzīpars izadīts.
Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu zemes mātes klēpim dots.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
**Rimeīku ģimenei, VECMĀMIŅU,
VECVECMĀMIŅU ALISI BRIŅĶI**
pavadot smilšu kalniņā.

„Mežrožu” mājas iedzīvotāji

Cik spēju, tik gāju,
Cik varēju, tik strādāju,
Cik ieguvu, tik atstāju...

Līdzjūtība visiem **TUVINIEKIEM**,
atvadoties no **Alises Briņķes**.

Jānis Pakārklis Rīgā, klasesbiedrs
Mētrienas 7 – gadīgajā skolā

Saņem labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuli,ti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām skuju villainēm.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību mūsu
bijušajai kolēģei **Aijai Brokai**
un tuviniekiem
māmuliti mūžības ceļā pavadot.

Aina, Laimdota, Lelde

Gaišs cilvēks mūžībā aizgājis...

MANAS ATMIŅAS

Gaišs cilvēks aizgājis mūžībā. Cilvēks, no kura staroja labestība, tiešums un valoda. Tā mums bija vienādā izloksnē.

Atceros, ka uz mūsu klasīti viņa atveda meitu Aiju. Viņa bija skaistākā mūsu klasē. Smaidoša.

Atceros gadījumu. „Plēšu” fermas apkārtnē gadījās sliet linus statīšos. Alise mīļi aicināja padzert siltu tēju, jo laiks bija drēgns, jutāmiem nosaluši.

Apbrīnojama bija viņas mājās kārtība! Bet strādāja taču tolaik fermā... Visur saklātas sedziņas, grīdsegas, droši vien pašas radītas. Ārā pie fermas ap elektrības stabiem skaisti ziedošas puķes. Arī viņas čaklo roku darbs. Un kur pasakaini skaistie puķu dārzi ap „Līvānu” māju. Klubā vienmēr atbalstīja kultūras pasākumus. Vienmēr skaistā lakatiņā ap galvu.

Sēdēja rindiņā – Vilma Pastare, Daina Zēgere, Zenta Krēsliņa...

Pirms trīs gadiem biju piestājusi pie Alisītes mājas. Kā vienmēr glīts lakatiņš ap galvu, priekšautiņš. Lasīja ābolus. Kaimiņš vedīšot savus uz sulas spiestuvi, paņēmsot arī viņai.

Bibliotēkas izstādē viņas darinātie rokdarbi tiešām izsauca apbrīnu, pacietību.

Bieži gāja garām manai mājai, rokās groziņš vai nu ar sēnēm, vai ogām. Kapusvētki Ļaudonā arī neiztika bez viņas. Vienmēr brauca apciemot savus mīļos.

Tu arvien būsi šai pusē,
Tai gaismā, ko atstāji mums.
Kaut arī sirds tava klusē,
Mums paliek tavs mantojums.

Skumstu kopā ar piederīgajiem, zaudējot mīļo babiņu.

„Dreimaņu” **Astrīda**

25.martā plkst. 13:00

Pie akmens

"Visiem, kas dzīvojuši Mētrienā"

**Komunistiskā
genocīda
upuru
piemiņas brīdis**

LEĻĻU TEĀTRA "TIMS" *Mētrienas tautas namā*
TEATRĀLIZĒTA KONCERTPROGRAMMA

"MEŽĀ..."
26.martā plkst. 17:30

JURIS BABRIS - AUTORS, REŽISORS, KĀ APĪ DZIESMU TEKSTU AUTORS
ZIGURDS FEILS - KOMPONISTS, DZIESMU TEKSTU AUTORS
TAIGA KALVIŠKE - REKVIZITI

Ieeja 2.00 EUR

18. aprīlī

Atceres pasākums
mūsu novadniekam,
dzejniekam Leonam

Briedim:

plkst. 13.00, Mētrienas tautas namā Rūdolfa
Blaumaņa Madonas Tautas teātris aicina uz
Leona Brieža dzejas uzvedumu
„No kurienes nāk dzejnieks.”

Pēc izrādes dzejnieka piemiņai stādīsim liepu.

ej laimīte tu pa priekšu es
tavās pēdņās –
man ļoti gribas redzēt
kādas rotas tevi rotā un kā tu
uzsmaidi pasaulei

ej laimīte tu pa priekšu un
kad tu būsi pietiekami daudz
devusi citiem –
sev es nelūgšu neko vairāk kā
vienīgi pāri manam ikdienas tērpam
pārkaisīt mazliet sudraba
mazliet sudraba
mazliet sudraba putekšņus vieglus
/M.Laukmane/

**Dzīves nozīmīgajās
jubilejās sveicam**

Rutu Liepiņu
Jāni Briedi

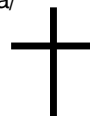
Mētrienas pagasta pārvalde

Tu paliksi kā gaisma mūsu logā.
Tu dārzā – katrā dzīvības kokā.

/N. Kokle-Līviņa/

**MŪŽĪBĀ
AIZGĀJUSI**

2020. gada 26. februārī
98 gadu vecumā mirusi
Alise Briņķe.

Lai vieglas smiltis aizgājējai un
patiesa līdzjūtība tuviniekiem.

Mētrienas pagasta pārvalde

PATEICĪBA

Paldies
Astrīdai Kārkliņai,
par jauko atmiņu
rakstu – ekskursiju uz
Volgogradu, kuru lasījām
avizītes pērnā gada
novembra
numuriņā.
Paldies!

Teresa Timofejeva un
Olga Smelova

Izdevējs – Mētrienas pagasta pārvalde. Reģ. Nr. 90000054731, pagasta pārvaldes tālr. 64826031, 64826033, fakss 64826031.
Avīzes redaktore Solvita Stulpiņa. Redkolēģija – Valda Otvare, Jolanta Vītola, Līga Pastare, Marija Beģe-Begge, Vallija Sipola,
Eleonora Rimša, Ilmārs Grudulis.

Iespiests SIA "Erante" tipogrāfijā. Tālr. 25767030